
Τα παιδιά παίζει... στων αρχαίων την αυλή

“Τα παιδιά παίζει...”

...στων αρχαίων την αυλή

Το παιχνίδι έχει παίξει σημαντικό ρόλο στην ελληνική κοινωνία. Οι αρχαίοι Έλληνες το είχαν ως μέσο αυτοαγωγής, έδιναν μεγάλη σημασία στον ρόλο του, γι' αυτό και το είχαν εντάξει στο πρόγραμμα αγωγής των παιδιών. Παιχνίδια που έπαιζαν στην αρχαία Ελλάδα έχουν αντέξει στον χρόνο και παίζονται ακόμα και σήμερα.

« Με την ευχαρίστηση του παιχνιδιού
μαθαίνουν»
(Μετά παιδίας ηδονής μανθάνειν)
έγραψε ο Πλάτων στο βιβλίο του *Νόμοι*.

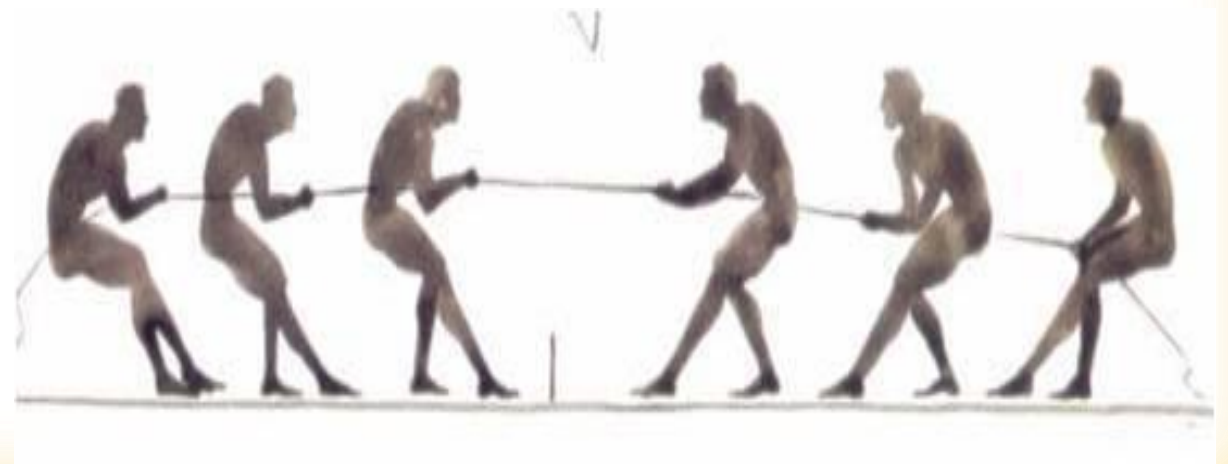
Ο Αριστοτέλης έδινε συμβουλές στους γονείς να δίνουν
στα παιδιά τους όσο δυνατόν πιο πρωτότυπα παιχνίδια,
ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη αφοσίωση σε αυτά και να
τους ενοχλούν λιγότερο και ταυτόχρονα να αναπτύσσουν
δημιουργική φαντασία.

Το παιχνίδι είχε πάντα ξεχωριστή
σημασία για τους Έλληνες, γι' αυτό
και συχνά στους τάφους
τοποθετούσαν αγαπημένα παιχνίδια
των νεκρών, αφού πίστευαν πως το
παιχνίδι χαλαρώνει και ψυχαγωγεί
τον άνθρωπο ακόμα και στον κάτω
κόσμο.

Οι πολεμιστές στα διαλείμματα των μαχών, έπαιζαν
διάφορα παιχνίδια για να ξεκουραστούν.
Στην εικόνα ο Αίαντας και ο Αχιλλέας παίζουν
πεςσούς. Από αρχαίο ελληνικό αγγείο.

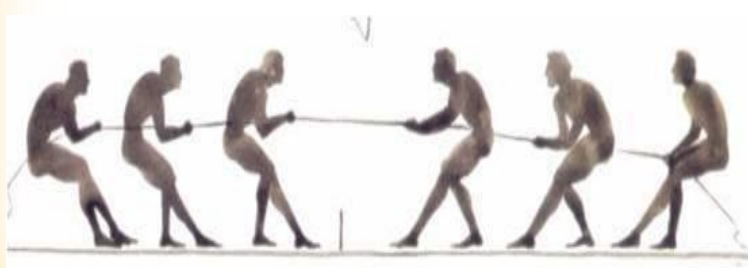
Το παιχνίδι
παίζει καθοριστικό ρόλο
στη σωματική-κινητική,
την ψυχοσυναισθηματική,
την κοινωνική και τη γνωστική ανάπτυξη
του παιδιού

Το παιδί έχει την δυνατότητα
να δράσει ελεύθερα, να εκφράσει
τα συναισθήματά του, να μάθει τον
εαυτό του και τους ανθρώπους γύρω
του, να εξερευνήσει το περιβάλλον
του.

Το παιχνίδι προκαλεί στο παιδί μια
πραγματική εσωτερική ανάγκη για
άσκηση της νοημοσύνης και της
περιέργειάς του. Αναπτύσσει την
ικανότητα αναπαράστασης, το
συμβολισμό, τη μίμηση και τη φαντασία

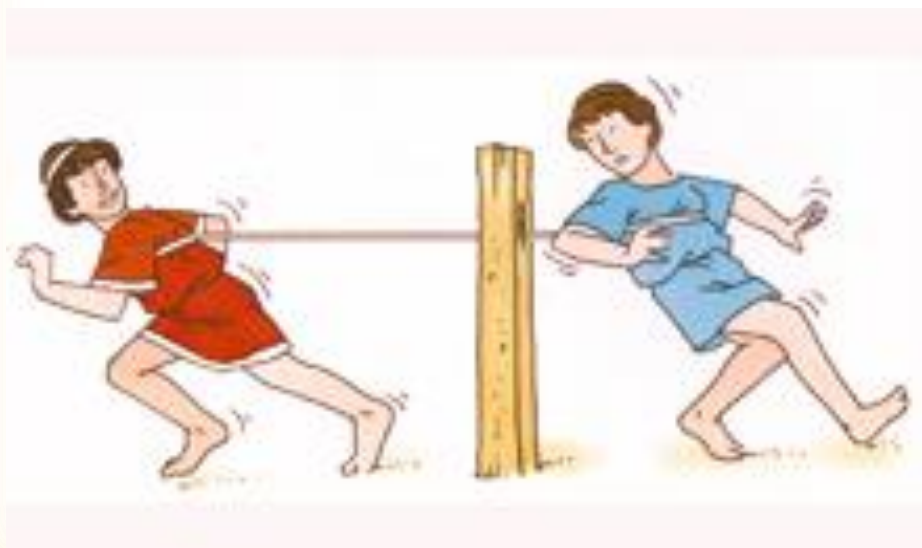
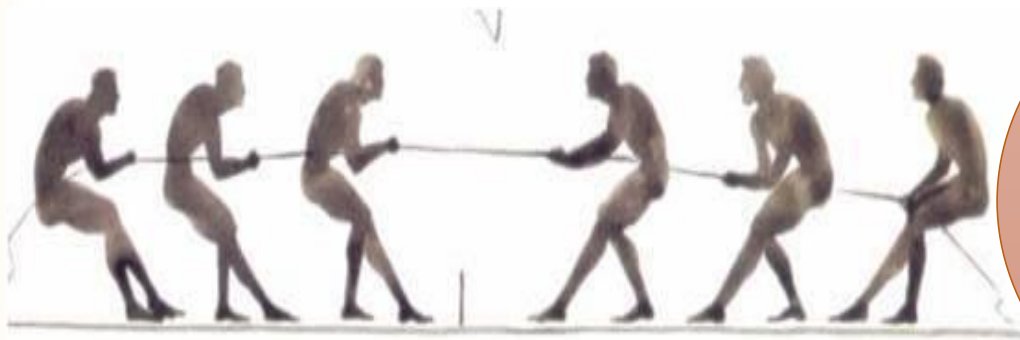
Οι πολεμιστές στα διαλείμματα των μαχών, έπαιζαν διάφορα παιχνίδια για να ξεκουραστούν. Στην εικόνα ο Αΐαντας και ο Αχιλλέας παίζουν πεσσούς. Από αρχαίο ελληνικό αγγείο.

Η ΔΙΕΛΚΥΣΤΙΝΔΑ ή ΣΚΑΠΕΡΔΑ

& η ΕΛΚΥΣΤΙΝΔΑ:

Το παιχνίδι αυτό ήταν πολύ αγαπητό στα παιδιά. Στη διελκυστίνδα, τα παιδιά στέκονταν σε δύο αντικριστές γραμμές το ένα πίσω από το άλλο, κρατώντας ένα μεγάλο σκοινί. Στο έδαφος, κάτω από το κέντρο του σκοινιού υπήρχε ένα ξύλο για σημάδι. Η μια ομάδα προσπαθούσε να τραβήξει την αντίθετη ομάδα προς το μέρος της και ο πρώτος από την αντίθετη σειρά να πατήσει το ξύλο.

Το παιχνίδι παιζόταν και με δύο μόνο παίκτες. Έστηναν όρθιο ένα ξύλο, που είχε μια τρύπα στη μέση. Περνούσαν από εκεί ένα σκοινί και στην κάθε του άκρη δενόταν ένας παίκτης. Αυτός που θα κατόρθωνε, τραβώντας με δύναμη το σκοινί, να κάνει τον αντίπαλό του να αγγίξει το ξύλο, κέρδιζε το παιχνίδι.

Η ΑΚΙΝΗΤΙΝΔΑ

Η ακινητίνδα είναι το σημερινό «αγαλματάκια ακούνητα, αγέλαστα κι αμίλητα» ή το «ένα – δύο – τρία – κόκκινο φως».

Ένας παίχτης γίνεται φύλακας/κυνηγός και φωνάζει, με γυρισμένη την πλάτη το σύνθημα.

Οι παίχτες, μόλις δοθεί το σύνθημα, πρέπει να μείνουν ακίνητοι σε όποια στάση βρίσκονται.

Εκείνος-η που θα κινηθεί, βγαίνει από το παιχνίδι.

Μόλις οι παίχτες φτάσουν σε αυτόν που τα φυλάει, τον χτυπάνε στην πλάτη και τρέχουν. Όποιον-α πιάσει ο φύλακας/κυνηγός αναλαμβάνει αυτός-η τον ρόλο αυτό.

Η ΑΠΟΔΙΔΡΑΣΚΙΝΔΑ ή ΚΡΥΠΤΙΔΑ

Η αποδιδρασκίνδα είναι το σημερινό μας κρυφτό. Ένας παίχτης έκλεινε τα μάτια του και οι άλλοι έτρεχαν να κρυφτούν σε συγκεκριμένο χρόνο. Ο παίχτης αυτός, όταν άνοιγε τα μάτια του έπρεπε να βρει που κρύβονται οι άλλοι και να προλάβει να φτάσει πρώτος στη θέση του.

Η ΣΦΑΙΡΑ: Αγόρια και κορίτσια έπαιζαν βέβαια και με τη σφαίρα, δηλαδή τη μπάλα. Οι μπάλες ήταν φτιαγμένες από πολύχρωμα κομμάτια ύφασμα ραμμένα μεταξύ τους και παραγεμισμένες με αλογότριχες ή άμμο. Λένε πως η Ναυσικά, η κόρη του βασιλιά των Φαιάκων Αλκίνοου, πρώτη σκέφτηκε τα παιχνίδια με τη μπάλα. Ο Όμηρος μάλιστα περιγράφει πως ο Οδυσσέας φτάνοντας στη χώρα των Φαιάκων, βρήκε τη Ναυσικά και τις φίλες της να παίζουν μπάλα στην ακροποταμιά.

Υπήρχαν διάφορα παιχνίδια με μπάλες.

(α) Τα μικρότερα παιδιά έβαζαν στόχο το στόμιο ενός αγγείου.

(β) Τα μεγαλύτερα παιδιά έβαζαν για στόχο δύο ξύλα και η μπάλα έπρεπε να περάσει ανάμεσά τους.

(γ) Σε ένα άλλο παιχνίδι (το κερητίζειν) οι παίχτες έσπρωχναν μια μικρή δερμάτινη μπαλίτσα με μπαστούνια, που θυμίζουν πολύ τα μπαστούνια του χόκεϊ

Η ΧΑΛΚΗ ΜΥΙΑ: Ένα αγαπημένο ομαδικό παιχνίδι ήταν η χαλκή μυία, που είναι η σημερινή μας τυφλόμυγα. Έδεναν με ένα μαντίλι τα μάτια ενός παιδιού που φώναζε: «πάω να κυνηγήσω την χαλκή μυία». Οι άλλοι του απαντούσαν: «θα την κυνηγήσεις, αλλά δεν θα την πιάσεις» και τον χτυπούσαν απαλά στην πλάτη με ραβδάκια. Ο παίχτης με τα μάτια κλειστά προσπαθούσε να πιάσει ένα από τα άλλα παιδιά. Όταν τα κατάφερνε, έπαιρνε το άλλο παιδί τη θέση του.

ΤΟ ΚΟΛΛΑΒΙΖΕΙΝ: Το κολλαβίζειν ή κολλαβισμός ήταν το γνωστό σε εμάς μπιζ. Πρώτα τα παιδιά έβαζαν κλήρο να δουν ποιος θα κλείσει τα μάτια. Το παιδί αυτό στεκόταν σκυφτό κι έβαζε το δεξί του χέρι στην αριστερή του μασχάλη, κρατώντας την παλάμη ανοιχτή προς τα πάνω. Με το αριστερό του χέρι κρατούσε τα μάτια του κλειστά. Ένα από τα άλλα παιδιά, που στέκονταν πίσω του, το χτυπούσε στη μασχάλη κι έπειτα όλα μαζί χοροπηδούσαν και στριφογύριζαν το δάχτυλο, φωνάζοντας «ζζζζζζζζζζ», όπως κάνει η μέλισσα. Το παιδί έπρεπε να μαντέψει ποιος το είχε χτυπήσει. Αν δεν τα κατάφερνε, καθόταν πάλι να το χτυπήσουν.

Ο ΑΣΚΩΛΙΑΣΜΟΣ

Ο ασκωλιασμός είναι το σημερινό κουτσό.

Το παιχνίδι αυτό παιζόταν με διάφορους τρόπους:

- (α) Ποιος θα φτάσει μακρύτερα, πηδώντας στο ένα πόδι.**
- (β) Ένας παίχτης κυνηγάει τους άλλους, που τρέχουν στο ένα πόδι.**
- (γ) Μετρούν ποιος θα κάνει τα περισσότερα πηδήματα στο ένα πόδι.**

H

AKINHΤΙΝΔΑ

Ομαδοσυνεργατική

Διεγκυστίνδα & Ασκωλιασμός

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**
(στο πλαίσιο του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής)

Τα παιδιά παίζει... στον αρχαίων την αυλή

Όνομα μαθητή-τριας:

Προσπάθησε να βρεις τα παιχνίδια των αρχαίων Ελλήνων που κρύβονται μέσα στο πλαίσιο-κρυπτόλεξο.
Πρέπει να ψάξεις οριζόντια και κάθετα. (3β)

Κ	Ο	Λ	Λ	Α	Β	Ι	Ζ	Ε	Ι	Ν
Ρ	Ε	Ρ	Τ	Υ	Θ	Ι	Ο	Π	Π	Π
Υ	Σ	Δ	Φ	Γ	Α	Ο	Ρ	Ι	Α	Λ
Π	Λ	Α	Γ	Γ	Ο	Ν	Ε	Σ	Θ	Α
Τ	Α	Σ	Ε	Ζ	Ε	Ι	Ν	Α	Υ	Τ
Ι	Σ	Κ	Α	Π	Ε	Ρ	Δ	Α	Ρ	Α
Δ	Π	Α	Ρ	Ε	Τ	Ρ	Α	Ρ	Μ	Γ
Α	Μ	Π	Α	Ρ	Ι	Ζ	Α	Ν	Α	Η
Τ	Α	Κ	Ι	Ν	Η	Τ	Ι	Ν	Δ	Α
Α	Σ	Κ	Ω	Λ	Ι	Α	Σ	Μ	Ο	Σ

Κολλαβίζειν

Πλαγγόνες

Σκαπέρδα

Αμπάριζα

Ακνητίνδα

Ασκολιασμός

Κρυπτίδα

Αθυρμα

Πλαταγή

* Ένα αγαπημένο παιχνίδι των παιδιών στην Αρχαία Ελλάδα ήταν η Χαλκή Μυία. Αραγε ποιο παιχνίδι είναι αυτό στις μέρες μας; (1β)

.....

* Ο Ασκολιασμός στην Αρχαία Ελλάδα είναι το σημερινό κουτσό. Είναι σωστό ή λάθος; (1β)

.....

* Όλοι γνωρίζουμε το παιχνίδι «αγαματάκια ακούνητα, αμίλητα, αγέλαστα». Πώς ονομαζόταν αυτό το παιχνίδι στην Αρχαία Ελλάδα, Ακνητίνδα ή Αποδιδρασκίνδα; (1β)

.....

* Ένα άλλο αγαπημένο παιχνίδι που παίζουμε σήμερα είναι το κρυφό. Πώς το ονόμαζαν τα παιδιά στην Αρχαία Ελλάδα; (1β)

.....

* Ποιο παιχνίδι είναι η Διελκυστίνδα ή Σκαπέρδα; Μπορείς να το περιγράψεις; (3β)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Καλή Επιτυχία

Δημιουργία: Ιωάννα Α. Αγγελή

Εικόνες & πληροφορίες: Διαδίκτυο & Βιωματικές

“Τα παιδιά παίζει...”

...στον αρχαίων την αυλή